

Tips fra læsevejlederen

Kære forældre

Voksne fungerer som rollemodeller for børn på mange områder, herunder læsning. Sandsynligheden for at børn bliver glade for at læse øges med den støtte og inspiration, de modtager fra forældre og andre voksne.

Vi har talt med en af Tønder Kommunes læsevejledere, Sally Hansen, som her deler ud af sine erfaringer og giver tips til at skabe gode læseoplevelser.

***Med venlig hilsen
Tønder Kommunes Biblioteker***

Læsevejlederuddannelsen er en efteruddannelse til læreruddannelsen. Det tager 1½ år at blive læsevejleder.

Hvorfor har du valgt at uddanne dig som læsevejleder?

Det er fedt, at kunne dele læseglæden med andre og være med til at inspirere dem til læsning. Jeg havde også lysten til at efteruddanne mig. Det er dejligt, at have en indsigt i forhold til børnene og en viden om detaljerne i deres læseudvikling.

Hvad er de vigtigste fordele ved at læse for børn, allerede i en tidlig alder?

Der er sammenhæng mellem det at få læst op og ens egen læsning senere i livet. Det starter allerede i vuggestuealderen - oplevelsen af den verden, der findes i bogen. Det kan tænde interessen for læsningen og troen på, at der gemmer sig noget spændende i bøgerne. Det er motiverende for lysten til at lære at læse. At bøgerne ikke er noget fremmed, de skal stifte bekendtskab med, men at de i stedet allerede har erfaring med, at bøgerne gemmer på noget fantastisk, som de ønsker selv at læse og opleve.

Hvordan kan forældre bedst støtte deres børns læseudvikling derhjemme?

Vis interesse for det, barnet selv ønsker at læse: "Det vil jeg gerne høre mere om." Vær rollemodellen: "Du skal læse, så sætter jeg mig også lige og læser selv." Skab gerne en hyggestund, hvor det bliver til en fælles oplevelse. Det skal være rart, også selv om barnet synes, det er svært. Aftal evt. et tegn til hjælp, så man hurtigt kan hjælpe barnet videre, hvis det sidder fast i teksten. Du skal ikke tage dig af undervisningen. Man må godt bare læse de svære ord op for barnet. Det, der er vigtigt, er forståelsen af sætningerne. Det må ikke blive for svært at læse, og det behøver ikke være fejlfrat. Men forsvinder meningen, kan man godt støtte barnet til at læse sætningen igen: "Det forstod jeg jeg ikke lige - kan vi læse det igen?". Læs evt. selv sætningen højt og snak om, hvad det var, der skete i teksten. Du kan også lave andre aftaler med barnet: I kan skiftes til at læse højt, eller du kan læse teksten højt en gang eller to, før barnet læser det. Læg gerne mærke til, hvor der opstår problemer for barnet, og tag det om nødvendigt op med en lærer. Det er ikke vigtigt, hvad I læser, bare at I læser. For nogle kan f.eks. tegneserier være en hjælp. Her er der billeder, der understøtter teksten og der er ofte ikke så

Sally Hansen.

Uddannet lærer.

Efteruddannet til
læsevejleder.

Tilknyttet distrikt Tønder.

Dansklærer, primært i
indskoling.

meget tekst på hver side. For nogle virker det mere overkommeligt. Børn skal føle sig som verdensmestre! De skal få succesoplevelser ud af det, så de bliver motiverede til at læse mere.

Hvordan kan man støtte de børn, der ikke selv viser interesse for læsning?

Oplæsning kan være nøglen. Hvis man har svært ved at læse, kan det være en

udfordring at finde bøger, der passer indholdsmæssigt. Men oplæsning kan give bøger på et passende niveau. Find noget, som passer aldersmæssigt og interesserer barnet – også hvis det er et specielt/smalt emne. Det kan også være noget, som er lidt svært at læse, men hvor genren passer. Det kan sætte noget i gang. Start med oplæsning - så kender de universet. Så kan de måske selv fortsætte. Det er de voksne omkring barnet, der har ansvaret for at præsentere børnene for universer og emner, de måske ikke selv havde søgt. En bog eller to kan åbne en dør ind til en helt ny verden.

“Børn skal føle sig som verdensmestre!”

Har du nogle gode værktøjer til at støtte forældre i forhold til børns læsning?

Begejstring smitter! Del dine egne læseoplevelser - også dem, der ikke drejer sig om børnebøger. Fortæl om det, du selv læser, og få gerne børnene til at gøre det samme. Det er lettere, når vi bare snakker om det. Find inspiration sammen nye steder. Det kan være på biblioteket, til booktalks (et oplæg med en række boganbefalinger), på sociale medier (f.eks. “Nor og far læser” på Facebook og Instagram, og hos laesoglev på Instagram) eller andre børn og voksne. Det kan skabe bevidsthed om læseuniverser, man endnu ikke selv har betrukket.

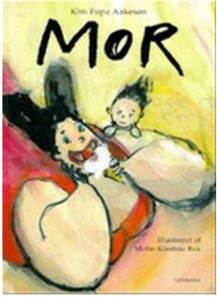
Vær også gerne åben omkring eventuelle læsevanskeligheder hos de voksne. Det er okay, ikke at være god til alting. Det er der ingen, der er. Det er også vigtigt for børn at vide.

Forældre må også gerne læse børnebøger. Så kan man anbefale børnene noget, man faktisk selv har læst og kan snakke med om. Det er fedt for begge parter og motiverende for børnene.

Hvad er dit bedste tip til forældre, der gerne vil hjælpe sine børn til bedre læsefærdigheder?

At man starter bøgerne for dem. Det drejer sig nogle gange bare om at gøre universet tilgængeligt for børnene. Hvis man starter med at læse højt af bogen, finder man hurtigt ud af, om det er noget, der fanger barnet. Så kan de måske selv læse videre. Serier kan også være gode. Dét, at få begyndt på serien med højtlesning, kan give dem lyst til at læse videre. Her er der så allerede kendte elementer, når de begynder på den næste bog.

Udvalgte anbefalinger

Kim Fupz Aakeson.
"Mor".
Sjov billedbog om at have en pinlig mor.
Anbefalet alder 4-7 år.

Kim Fupz Aakeson.
"De forbandede dukkers land".
Billedbog om at være anderledes, usynlig og glemt
Anbefalet alder 5-8 år.

Tor Fruergaard.
Bøgerne om "Karlas fantalastiske klasse".
Sød serie om venskab.
Anbefalet alder 5-8 år.

Andrew McDonald.
Serien "Hej Kviste"
Sjov begyndertegneserie.
Anbefalet alder 5-8 år,

Astrid Lindgren.
"Ronja Røverdatter".
Eventyrlig fortælling om venskab.
Anbefalet alder 6-10 år.

David Walliams.
"Gangster farmor".
Underholdende og eftertænksom.
Anbefalet alder 7-11 år.

Erin Hunter.
Serien "Krigerkattene".
Fantasyserie.
Højtlesning/selvlæsning.
Anbefalet alder 7-11 år.

Dav Pilkey.
Serien "Hundemand".
Sjov tegneserie.
Anbefalet alder 9-11 år.

Jeff Kinney.
Serien om "Wimpy Kid".
Skøre og sjove dagbøger.
Anbefalet alder 10-14 år.

Lars-Henrik Olsen.
"Erik Menneskesøn".
Nordisk mytologi som romanserie.
Anbefalet alder 11-13 år.

Ida-Marie Rendtorff.
"Kloden under vand".
Dystopisk romanserie i tre bind.
Anbefalet alder 11-13 år.

Alie Oseman.
Serien "Heartstopper".
Kærlighedshistorie i tegneserieform.
Anbefalet alder 12-16 år.